

AVOMINNEN LAUSUNTO MIELENTERVEYS- JA PÄIHDEPALVELUJA KOSKEVAN LAINSÄÄDÄNNÖN UUDISTAMISESTA (VN/23566/2021 ja STM105:00/2021)

Avominne antaa lakiluonnokseen seuraavan lausunnon:

”Voimassa olevassa lainsäädännössä korostuu subjektiivinen oikeus päihdehoitoon, mutta uudessa lakiluonnoksessa subjektiivinen oikeus on kirjoitettu näkyviin hyvin tulkinnanvaraisesti. Päihderiippuvaisen subjektiivinen oikeus päihdepalveluun pitää taata myös tulevassa lainsäädännössä.

Sekä lain että käytännön tasolla tulee korostaa ohjauksen merkitystä, jotta sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö osaa ohjata päihderiippuvaisia hoitopaikkaan, jossa päihdesairaudesta on mahdollista toipua.

Laissa tulee korostaa monituottajamallia ja päihderiippuvaisen omaa valinnanvapautta valita hoitopaikkansa Aluehallintoviraston ja Valviran hyväksymissä hoitopaikoissa. Tärkeää on, että on erilaisia hoitoja laitoshoidosta avohoitoon ja sen lisäksi ns. puolivälin hoitoja, joissa on mahdollisuus majoittua, mutta päihdepalvelu on avohoitoa. Kansainvälisestikin on todettu, että tällaiset puolivälin hoitopaikat antavat tukea toipumiseen. Lainsäädännön tulee tunnistaa erilaiset palvelumallit ja tukea erilaisia malleja antaa päihdehoitoa eikä ainakaan estää palveluiden antamista ja palveluihin pääsemistä.

Päihderiippuvaisen hoidossa tulee korostaa kuntoutusta. Tärkeää on, että päihderiippuvaiselle on tarjolla kuntoutusta monipuolisessa palveluvalikoimassa. Lainsäädännössä tuodaan esiin terveydenhuollon palvelut, kuten psykiatrian palvelut ja katkaisuhoidon, hoitomahdollisuudet päihdesairausten hoidossa. Parhaimmat tulokset vaikuttavuuden näkökulmasta on saatu päihdehoitoon, toipumiskeskityksessä, jotka kuuluvat sosiaalipalveluihin. Lainsäädännöllä ei saada estää tai hankaloittaa näihin kuntouttaviin päihdehoitoihin pääsemistä.

Korvaushoitoa voidaan antaa siihen erikoistuneissa hoitopaikoissa korvaushoitoon perehtyneiden ammattilaisten toimesta, mutta korvaushoito ei saa olla pääasiallinen hoitomuoto. Pääpaino tulee olla päihdehoitoon päihdehoitoissa ja palveluissa. Henkilöstön kouluttaminen on tärkeää näiltä osin.

Lainsäädännössä on tuotu hyvin esiin ennaltaehkäisy ja niihin liittyvät palvelut. Lainsäädännössä on myös hyvin esillä päihdepsykiatria.

AVOMINNE Oy

HELSINKI Halsuantie 3, 00420 **RIIHIMÄKI** Venuksenkuja 2 A 35, 11130 **LAHTI** Hämeenkatu 22 D 15110
TAMPERE Pispankatu 1-3, 33240 **KOKKOLA** Pitkäsillankatu 37 as.9, 67100 **OULU** Isokatu 28 A 15 90100 Oulu
FUENGIROLA Spain
Puh. 045 344 9500 (Y-tunnus 1958621-6)

www.avominne.fi

Pitää kuitenkin muistaa, että päihdesairaus on oma itsenäinen sairautensa (WHO 1952 ICD 10), eikä sitä pidä sotkea psykiatrisiin sairauksiin. Kaikilla ihmisillä ei ole kaksoisdiagnooseja. Jos ihmisellä on kaksoisdiagnooseja, sairaudet tulee hoitaa yhteistyössä eri ammattilaisten ja potilaan kanssa.

Lainsäädännössä tulee ottaa kantaa päihdepalveluiden vaikuttavuuden tutkimukseen ja vaikuttavien hoitomuotojen esiintuomiseen.

Lainsäädännön tulee myös olla neutraalia ja siinä ei tule mainita mitään palveluntuottajaa nimellä.

Lisäksi lainsäädännön pitää korostaa avohoitoa ja saumatonta yhteistyötä prosessin eri vaiheissa, että ihminen voi kulkea laitoshoidosta avopalveluihin viivytyksettä ja saada tarvittaessa samanaikaisesti palveluja.

Lain painopiste tulee siirtää haittoja vähentävästä hoidosta toipumiskeskeiseen hoitoon, ei päihdehuoltoon vaan päihdehoitoon.”

Helsingissä 6.6.2022

Avominne Oy

MAARIT HARJU
Maarit Harju
Toimitusjohtaja

MIKA ARRAMIES
Mika Arramies
Hallituksen puheenjohtaja

AVOMINNE Oy

HELSINKI Halsuantie 3, 00420 **RIIHIMÄKI** Venuksenkuja 2 A 35, 11130 **LAHTI** Hämeenkatu 22 D 15110
TAMPERE Pispankatu 1-3, 33240 **KOKKOLA** Pitkän sillankatu 37 as.9, 67100 **OULU** Isokatu 28 A 15 90100 Oulu
FUENGIROLA Spain
Puh. 045 344 9500 (Y-tunnus 1958621-6)

www.avominne.fi